

РЕШЕНИЕ

№ 20869

гр. София, 22.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 18.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **5477** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е след решение № 5668/09.05.2024 г., постановено по адм. д. № 712/2024 г. по описа на ВАС, Трето отделение, с което делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на АССГ.

Производството е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ срещу даденото предписание в раздел V, т.2.3 от констативен протокол с № 01-02-10/07.02.2023 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издаден от З. А. Г., главен инспектор в РО НЯСС „Югозападна България“, и И. Р. М., главен инспектор в РО НЯСС „Югозападна България“ към Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, а именно: „Да се приведе основният изпускател в изправно техническо състояние. Срок: 26.05.2023 г.“.

С жалбата са въведени възражения за липса на компетентност на органа, който е издал акта, незаконосъобразност на акта поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствени правила - основания за оспорване на индивидуалния административен акт по чл. 146, т. 1 - т. 3 АПК. Твърди се, че на основание чл.139а, ал.6 във вр. с чл.19б, ал.3 от Закона за водите /ЗВ/ язовир „Ж. долен“, съставляващ поземлен имот с кадастрален идентификатор 29386.39.97, находящ се в [населено място], общ. К., обл. К., е предоставен за управление на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на

язовири", поради което жалбоподателят упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик съгласно чл. 139д от ЗВ. Сочи се, че с оспорения констативен протокол от проверка и контрол на язовирната стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията на гореописания язовир служителите на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор /ДАМТН/ са дали на основание чл. 190а, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 190а, ал. 2 от ЗВ на жалбоподателя, в качеството му на лице, което упражнява правата и задълженията на собственик на язовирната стена и съоръженията към нея, предписания в раздел V, т.2 от протокола, а именно: „Да се приведе основният изпускател в изправно техническо състояние.“ Поддържа се, че на председателя на ДАМТН и оправомощените от него лица не са дадени права да дават предписания за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, каквито по своята същност представляват цитираните предписания. Жалбоподателят счита, че на основание чл. 138, ал. 3, т. 5 вр. чл. 138а, ал. 5 от Закона за водите компетентният орган, който има право, респективно законово основание да дава предписания за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални, екстремни и аварийни условия на работа, в т.ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, са комисиите по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите, които се назначават от областния управител, в чийто състав са включени лица с необходимата квалификация за извършване на дейностите по чл. 138а, ал. 3, т. 1 – 6 ЗВ, вкл. да дават такива предписания. Сочи, че оспореният акт е издаден при липса на фактически и правни основания за това, т.е., не е спазена установената в чл. 59 АПК форма. Развиват се доводи за липсата на изложени мотиви, както и за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. По изложените в жалбата съображения се прави искане за прогласяване нищожността на оспорения акт, както и за присъждане на сторените по делото разноски, вкл. юрисконсултско възнаграждение.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателят Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, редовно призован, не се представлява.

Ответниците - З. А. Г., главен инспектор в РО НЯСС „ Югозападна България“ на Главна дирекция „ Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, и И. Р. М., главен инспектор в РО НЯСС „ Югозападна България“ на Главна дирекция „ Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, представлявани от процесуален представител Е. З., в представено писмено становище оспорват жалбата.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по чл. 235, ал. 2 ГПК във вр. чл. 144 АПК, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Не се спори по делото, че на жалбоподателя са предоставени правата за управление на язовир с кадастрален идентификатор 29386.39.97 по КККР на землището на [населено място], [община]. В тази връзка жалбоподателят по силата на чл. 139д ЗВ упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик на язовирната стена и съоръженията към нея на язовира.

От преписката се установява, че е извършена проверка и контрол на язовирна стена и

съоръженията към нея на язовир „Ж. – долен“, имот с идентификатор 29386.39.97 в землището на [населено място], [община], за което е съставен констативен протокол (КП) № 01-02-39/26.10.2022 г. от инспектори в РО НЯСС „Югозападна България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН. С този протокол в раздел V, т. 2 са дадени следните предписания по осъществяване на безопасна техническа експлоатация: 1. Да се дървесна растителност по въздушния откос. Срок: 19.12.2022 г.; 2. Да се приведе основният изпускател в изправно техническо състояние. Срок: 19.12.2022 г.; 3. Да се премахнат единичните дървета по водния откос. Срок: 19.12.2022 г.; 4. Да се премахне телена ограда по въздушния откос и около шахтата на основния изпускател и се осигури достъп до въздушния откос и шахтата на основния изпускател. Срок: 19.12.2022г.

От представения по делото констативен протокол с № 01-02-10/07.02.2023г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, в раздел V, т. 2 от който са дадени предписания, предмет на оспорване в настоящото производство, се установява, че на посочената дата от инж. З. А. Г. и И. Р. М., двамата на длъжност главен инспектор в РО НЯСС "Югозападна България", е извършена проверка на техническото и експлоатационно състояние на язовир „Ж. – долен“, номер на имота: 29386.39.97.

Проверката е извършена в присъствието на инж. Д. И. И., на длъжност експерт хидроинженер, ТП [населено място] към ДП „Управление и стопанисване на язовири“, представител на собственика.

В раздел II от процесния констативен протокол са изложени следните констатации относно състоянието на язовира към момента на проверката: корона: земна, затревена, вълнообразна, наличие на коловози; воден откос: земен, затревен; въздушен откос: земен. Около 1/2 от въздушния откос е ограден с телена ограда, което възпрепятства достъпа до него. В оградената част от въздушния откос има наличие на дървесна растителност. Стартирана е процедура от ДПУСЯ за установяване на собствеността на оградата и нейното отстраняване; преливник – челен, земен; основен изпускател: тръбен в шахта в оградената част на въздушния откос, затапен с дървена тапа без спирателен кран; затворен орган – демонтиран спирателен кран; пълнене: от преливни води на яз. „Ж. горен“. Посочено е, че язовирът е класифициран в първа „висока“ степен на потенциална опасност. Отразени са изпълнените и частично изпълнените предписания, дадени с констативен протокол № 01-02-39/26.10.2022 г. на ГД НЯСС.

Видно от раздел V, т. 2 от протокол № 01-02-10/07.02.2023г., дадени са следните предписания по осъществяване на безопасна техническа експлоатация: 1. Да се премахне телена ограда по въздушния откос, със срок на изпълнение: 26.05.2023 г.; 2. Да се премахне дървесна растителност по въздушния откос. Срок: 26.05.2023 г.; 3. Да се приведе основният изпускател в изправно техническо състояние. Срок: 26.05.2023 г.

Като писмени доказателства по делото са представени протокол от проверка на състоянието на язовирната стена и съображенията към нея от 28.09.2021 г., съставен от назначена със заповед № РД-22-177/26.07.2021 г. на областния управител на област К. комисия на основание чл. 138а, ал. 3 и чл. 141б, ал. 3 ЗВ, класификация по степен на потенциална опасност за язовир "Ж. 29386.39.12" съгласно чл. 141б ЗВ, анализ на техническото състояние на язовир от 01.09.2022 г.

Установява се от представената Заповед № А-776/22.12.2021 г., изм. и доп. със Заповед №А-142/18.03.2022 г., Заповед № А-354/27.05.2022 г., Заповед №А

-577/23.08.2022 г. и Заповед № А-603/02.09.2022 г. на председателя на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, от които се установява, че председателят на ДАМТН е оправомощил длъжностните лица, съставили процесния констативен протокол с № 01-02-10/07.02.2023 г. – т. 20 и т.21 от заповедта, за следното: 1. да контролират предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите; 2. да контролират мерките за осигуряване на изправното техническо състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация; 3. да контролират дейностите по извеждане от експлоатация и/или ликвидация на язовирни стени и съоръжения към тях; 4. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения и друга информация; 5. да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение; 6. да съставят актове за установяване на административни нарушения по чл. 200, ал. 1, т. 13а, т. 18, т. 22 и т. 38 – 43 вкл. от Закона за водите.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи: Жалбата е допустима, тъй като е подадена срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на оспорваното предписание, и при наличие на правен интерес. Доколкото оспореният акт е съобщен на жалбоподателя на 14.03.2023 г., но в същия и в съобщението за неговото издаване не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба, срокът за обжалване се удължава на два месеца – чл. 140, ал. 1 АПК. Жалбата е подадена с вх. № 85-01-286-(2)/23.03.2023 г. чрез административния орган, поради което е в срок. По тези съображения настоящият съдебен състав приема, че жалбата, като процесуално допустима, подлежи на разглеждане по същество.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Според чл. 146 вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери издаден ли е актът от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Актът е постановен от компетентен орган по смисъла на чл. 190, ал. 4 вр. чл. 190а, ал. 1, т. 3 ЗВ - длъжностни лица в РО НЯСС „ Югозападна България“ на ГД „НЯСС“ към ДАМТН, които, видно от представената Заповед № А-776/22.12.2021г. на председателя на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, са оправомощени да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Според чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица по чл. 190, ал. 4 имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Аналогична е разпоредбата на чл. 117, т. 3 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), според която при изпълнението на правомощията по чл. 116 контролните органи от ДАМТН имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Съгласно чл. 10, ал. 4 ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Съгласно чл. 140, ал. 2, т. 1 ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрол за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, а именно изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация.

Горното налага извод, че за председателя на ДАМТН и за оправомощени от него длъжностни лица са налице законодателно уредени правомощия в чл. 140, ал. 2, т. 1 вр. чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, касаещи извършване на контрол по техническото състояние на язовирните стени, а според чл. 190а, ал. 1, т. 3 ЗВ могат да се дават предписания по повод осъществяване на тези правомощия. Именно в съответствие с контролните им правомощия са дадени обжалваните предписания, насочени за осигуряване изправното техническо състояние на язовира – да се приведе основният изпускател в изправно техническо състояние.

В тази връзка не се констатира порок на предписанието по чл. 146, ал. 1 АПК, поради което са неоснователни възраженията на жалбоподателя за липсата на компетентност на органа, издал акта.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване, като са изложени подробни констатации за техническото състояние на язовирната стена и другите съоръжения към нея, вкл. относно техническото и експлоатационно състояние на основания изпускател. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висшия съдебен процес. Следователно не се установява порок във формата по смисъла на чл. 146, т. 2 АПК, който да обуславя отмяна на акта.

Не може да се сподели становището на жалбоподателя, че във връзка с оспорените предписания не ставало ясно какви са съображенията на контролните органи да задължат ДПУСЯ да извърши действията, предмет на същите, отразени в раздел V, т. 2 на процесния констативен протокол с № 01-02-10/07.02.2023 г., тъй като в него по ясен и недвусмислен начин е описано състоянието на язовира.

Не се констатира да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес административният орган е извършил надлежна проверка на място, при която е установено техническото и експлоатационно състояние на язовира. Посоченото е довело до правилно установяване на релевантните за случая факти.

Не е нарушено и правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. Представител на собственика на язовира е присъствал на проверката и е подписал протокола, без да направи възражения срещу констатациите в същия. В случай че

жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

Съдът намира, че не са допуснати и нарушения на материалния закон.

Както се посочи, съгласно чл. 190а, ал. 1, т. 3 ЗВ председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Според чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата) собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. Съгласно чл. 7 от Наредбата собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по Закона за водите и за осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите. В случая ДПУСЯ е адресат на посочените норми, тъй като според чл. 139д ЗВ при осъществяването на своята дейност има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях.

В Глава втора, Раздел I от Наредбата са регламентирани изисквания за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация. Несъмнено констатираните неизправности на основния изпускател представляват отклонение от изискванията за конструктивната сигурност и технологична сигурност на язовирните стени и съоръженията към тях, регламентирани в чл. 46 и чл. 47 от Наредбата. В този смисъл техническото състояние на язовира е неизправно - частично работоспособно по смисъла на чл. 50, т. 2 от Наредбата. При това положение съответства на закона даденото предписание за привеждане основния изпускател в изправно техническо състояние.

Предписанията съответстват и на целта на закона. Законодателят е преценил, че е от особено важно обществено значение спазването на изискванията за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях. Целта на ЗВ е да се предотвратят или намалят вредните последици за човешкия живот и здраве и околната среда, като тази цел се постига именно чрез извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях. След като язовир „Ж. долен“ е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност, неговият собственик е задължен да го поддържа в изправно техническо състояние, което да осуетява по всякакъв начин настъпването на наводнения и други неблагоприятни вредни последици, пряко застрашаващи здравето и живота на гражданите и целостта на техническата инфраструктура.

По горните съображения съдът приема, че жалбата е неоснователна, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК направеното оспорване следва да се отхвърли.

Относно разноските в производството.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК право на разноски има ответната страна, поради което в тежест на жалбоподателя следва да се възложи юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено от съда на основание чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ вр. чл. 37 от Закона за

правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ срещу даденото предписание в раздел V, т.2.3 от констативен протокол с № 01-02-10/07.02.2023 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издаден от З. А. Г., главен инспектор в РО НЯСС „Югозападна България“, и И. Р. М., главен инспектор в РО НЯСС „Югозападна България“ към Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, а именно: „Да се приведе основният изпускател в изправно техническо състояние. Срок: 26.05.2023 г.“.

ОСЪЖДА Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ да заплати на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор сумата в размер на 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: